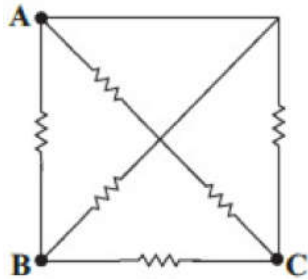

نام دبیر : مهندس باباخانی

عنوان آزمون : هومورک ۲ جاری

زمان آزمون :

۱ در مدار شکل زیر، تمام مقاومت‌ها مشابه‌اند. مقاومت معادل بین نقاط A و B چند برابر مقاومت معادل بین نقاط B و C است؟

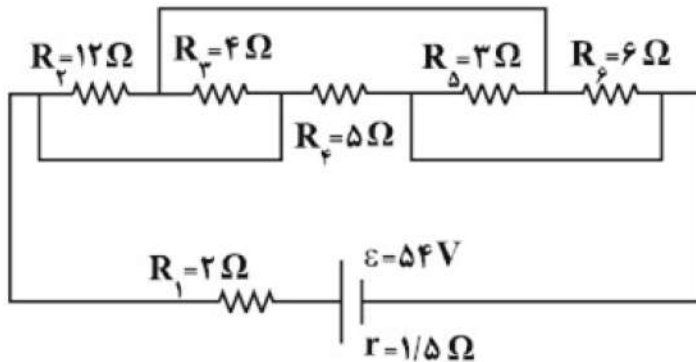
۱/۴ (۴)

۲/۳ (۳)

۳/۴ (۲)

۱ (۱)

۲ در مدار شکل مقابل، جریانی که از مقاومت R_Δ عبور می‌کند، چند آمپر است؟

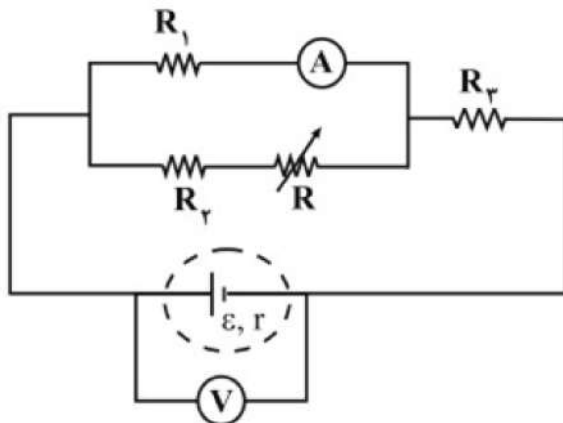
۱/۵ (۴)

۳ (۳)

۴/۵ (۲)

۹ (۱)

۳ در مدار شکل زیر، با افزایش مقاومت R ، مقادیری که آمپرسنج و ولتسنج آرمانی نشان می‌دهند، چگونه تغییر می‌کنند؟

۴ افزایش - افزایش

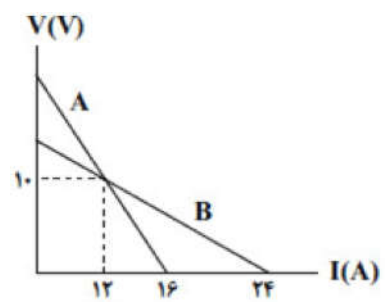
۳ افزایش - کاهش

۲ کاهش - افزایش

۱ کاهش - کاهش

۴

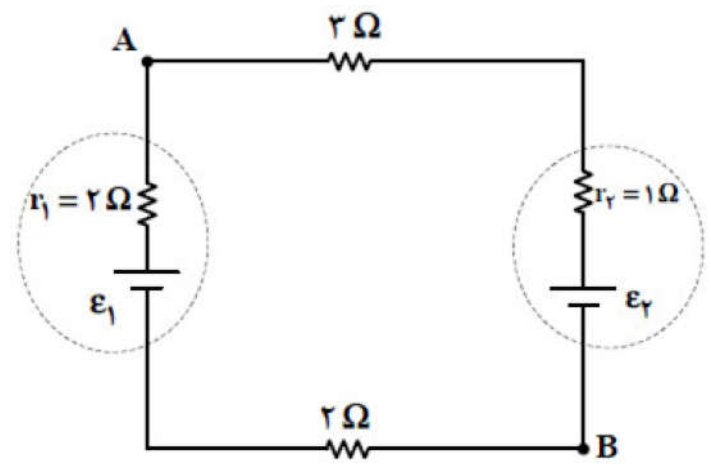
نمودار اختلاف پتانسیل دو سر باتری‌های مجزای A و B برحسب جریان الکتریکی عبوری از آنها مطابق شکل مقابل است. در حالتی که جریان $12A$ از دو باتری عبور می‌کند، به ترتیب از راست به چپ، نسبت توان تلف شده باتری A به B و نسبت توان خروجی باتری A به B کدام است؟

- ۱, ۲ (۴)
- $\frac{5}{3}, 2$ (۳)
- ۱, ۳ (۲)
- $\frac{5}{3}, 3$ (۱)

۵

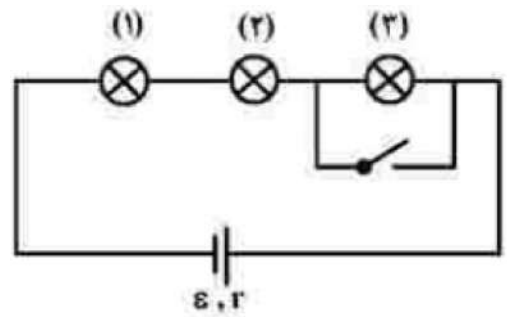
در مدار مقابل، توان خروجی باتری ϵ_1 برابر $\frac{4}{5}$ وات و توان ورودی به باتری ϵ_2 برابر $\frac{3}{25}$ وات است. $V_A - V_B$ چند ولت است؟

- ۱۲ (۴)
- ۱۰ (۳)
- ۸ (۲)
- ۴ (۱)

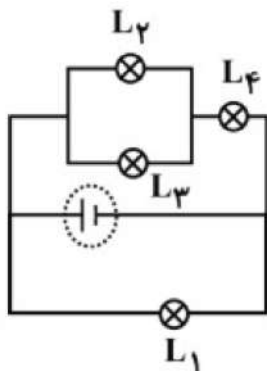
۶

در مدار زیر، همه لامپ‌ها مشابه‌اند. با بستن کلید، کدام موارد زیر، درست است؟
الف) اختلاف پتانسیل دو سر باتری کاهش می‌یابد.
ب) اختلاف پتانسیل دو سر لامپ‌های ۱ و ۲ کاهش می‌یابد.
پ) اختلاف پتانسیل دو سر لامپ‌های ۱ و ۲ افزایش می‌یابد.
ت) اختلاف پتانسیل دو سر باتری افزایش می‌یابد.

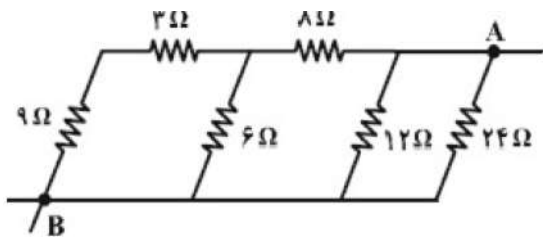
- الف و پ (۱)
- الف و ب (۲)
- پ و ت (۳)
- ب و ت (۴)

7) چهار لامپ مشابه را مطابق شکل زیر در یک مدار به هم می‌بندیم اگر توان مصرفی کل لامپ‌ها برابر با 270 W باشد، بیشترین توان مصرفی مربوط به کدام لامپ و چند وات است؟

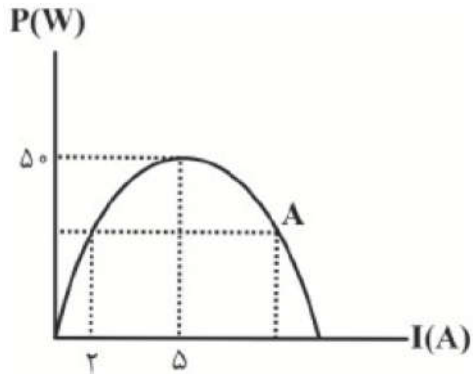
- 1) $L_1, 162$ 2) $L_4, 162$ 3) $L_1, 81$ 4) $L_4, 81$

8) در شکل مقابل، مقاومت معادل بین دو نقطه A و B چند اهم است؟

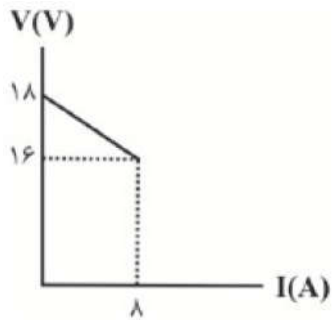
- 1) $4/8$ 2) 12 3) 20 4) 30

9) نمودار توان خروجی برحسب جریان عبوری از یک مولد مطابق شکل مقابل است. جریان عبوری و توان خروجی مولد در نقطه A برحسب یک‌گای SI به ترتیب از راست به چپ، کدام است؟

- 1) 10 و 16 2) 8 و 24 3) 8 و 46 4) 8 و 32

۱۰ نمودار تغییرات اختلاف پتانسیل دو سر مولدی برحسب جریان گذرنده از آن مطابق شکل مقابل است. اگر جریان $10A$ از این مدار بگذرد، توان اتلافی مولد چند وات است؟

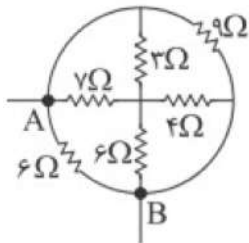
۳۰ (۴)

۲۵ (۳)

۱۵ (۲)

۱۰ (۱)

۱۱ مقاومت معادل شکل زیر بین نقاط A و B چند اهم است؟

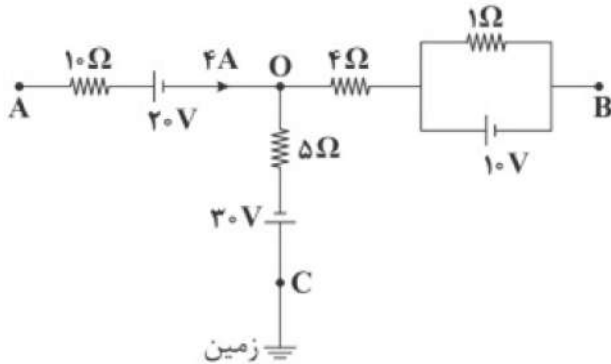
۲/۷۶ (۴)

۴/۶۴ (۳)

۲ (۲)

۳ (۱)

۱۲ در شکل زیر اگر $V_A - V_B = 60V$ باشد، پتانسیل الکتریکی نقطه A چند ولت است؟ (باتری‌ها را آرمانی در نظر بگیرید.)

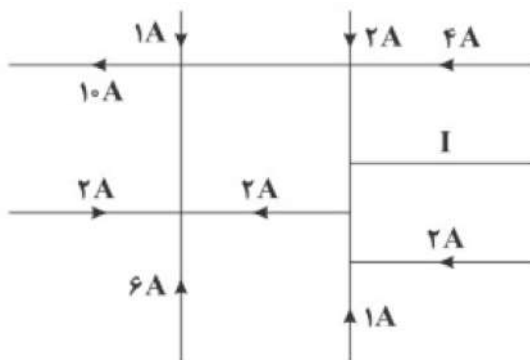
۶۲/۵ (۴)

۶۲ (۳)

۴۵/۵ (۲)

۴۵ (۱)

۱۳ شکل زیر بخشی از یک مدار الکتریکی را نشان می‌دهد. بزرگی جریان I بر حسب آمپر و جهت آن به کدام سمت است؟

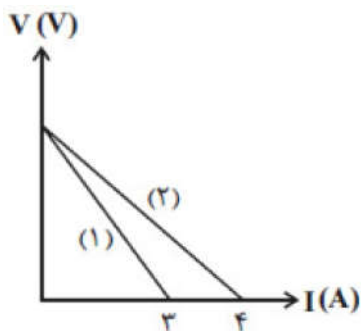
۶ - به سمت چپ (۴)

۶ - به سمت راست (۳)

۸ - به سمت چپ (۲)

۸ - به سمت راست (۱)

۱۴ در شکل مقابل، نمودار اختلاف پتانسیل دو سر یک مولد برحسب جریان الکتریکی عبوری از آن نشان داده شده است. اگر جریان الکتریکی $5A$ از این مولد گرفته شود، اختلاف پتانسیل دو سر آن چند ولت می‌شود؟

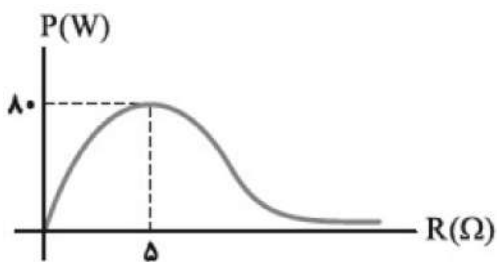

- ۱۳ (۱) ۱۴ (۲) ۱۵ (۳) ۱۶ (۴)

۱۵ دو لامپ $(40W, 80V)$ و $(160V, 80V)$ را به طور متوالی به هم وصل می‌کنیم و دو سر مجموعه را به اختلاف پتانسیل $240V$ می‌بندیم. توان مصرفی کل لامپ‌ها چند وات است؟

- ۱۸۰ (۱) ۱۶۰ (۲) ۱۲۰ (۳) ۹۰ (۴)

۱۶ مقاومت متغیری را به دو سر یک مولد وصل می‌کنیم و نمودار توان خروجی مولد برحسب مقاومت متغیر مطابق شکل مقابل می‌شود. نیروی محرکه‌ی مولد چند ولت است؟

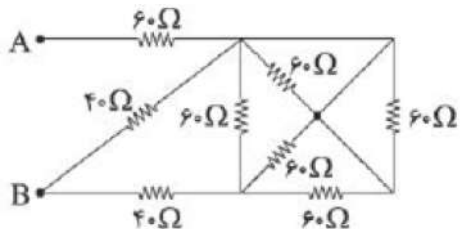

- ۵۰ (۱) ۴۰ (۲) ۱۶ (۳) ۳۲ (۴)

۱۷ دو سر یک باتری با مقاومت داخلی r را با یک سیم به مقاومت خارجی R متصل می‌کنیم. اگر اختلاف پتانسیل دو سر مولد $\frac{1}{3}$ نیروی محرکه باشد، نسبت $\frac{R}{r}$ کدام گزینه است؟

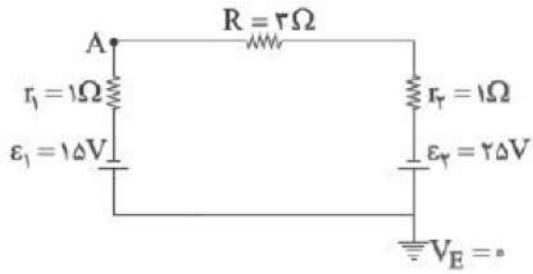
- $\frac{1}{2}$ (۱) $\frac{1}{3}$ (۲) $\frac{1}{4}$ (۳) $\frac{1}{6}$ (۴)

۱۸ در مدار شکل زیر مقاومت معادل بین دو نقطه A و B برابر با چند اهم است؟

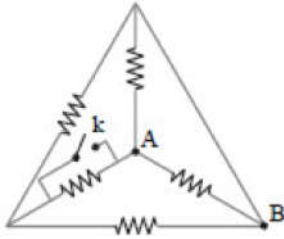
- $\frac{40}{3}$ (۱) ۶۸ (۲) ۷۵ (۳) ۸۴ (۴)

۱۹ در شکل زیر پتانسیل نقطه A چند ولت است؟

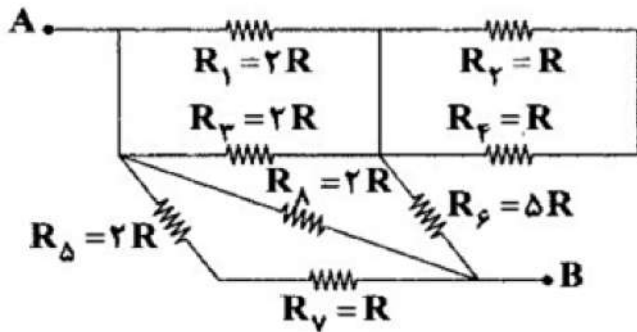
- ۱۳ (۱)   -۱۳ (۲)   -۱۷ (۳)   ۱۷ (۴)

۲۰ در مدار شکل زیر با بسته شدن کلید k ، مقاومت معادل بین A و B چند برابر می‌شود؟ (تمام مقاومت‌ها ۹ اهم هستند.)

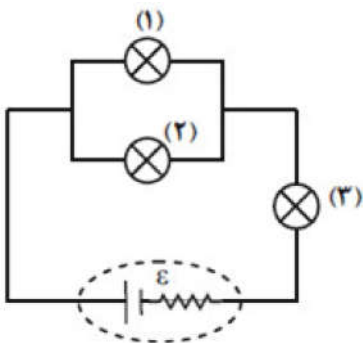
- $\frac{3}{4}$ (۱) $\frac{4}{3}$ (۲) $\frac{2}{3}$ (۳) $\frac{2}{3}$ (۴)

۲۱ با توجه به مدار زیر، مقاومت معادل بین دو نقطه‌ی A و B برابر چند R است؟

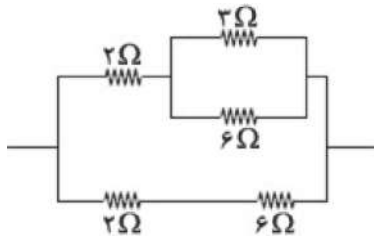
- ۱ (۱)   ۲ (۲)   ۳ (۳)   ۳/۵ (۴)

۲۲ در مدار شکل مقابل سه لامپ مشابه قرار دارد. اگر پس از مدتی لامپ شماره ۱ بسوزد، نور لامپ‌های شماره ۲ و ۳ به ترتیب از راست به چپ چگونه تغییر می‌کند؟

- ۱ خاموش می‌شود، خاموش می‌شود.   ۲ پرنورتر می‌شود، پرنورتر می‌شود.
 ۳ کم‌نورتر می‌شود، پرنورتر می‌شود.   ۴ پرنورتر می‌شود، کم‌نورتر می‌شود.

۲۳ در مدار شکل مقابل، اگر حداکثر توان قابل تحمل هر مقاومت $24W$ باشد، حداکثر توان کل مدار چند ولت می‌تواند باشد، تا هیچ‌یک از مقاومت‌ها آسیب نیبند؟

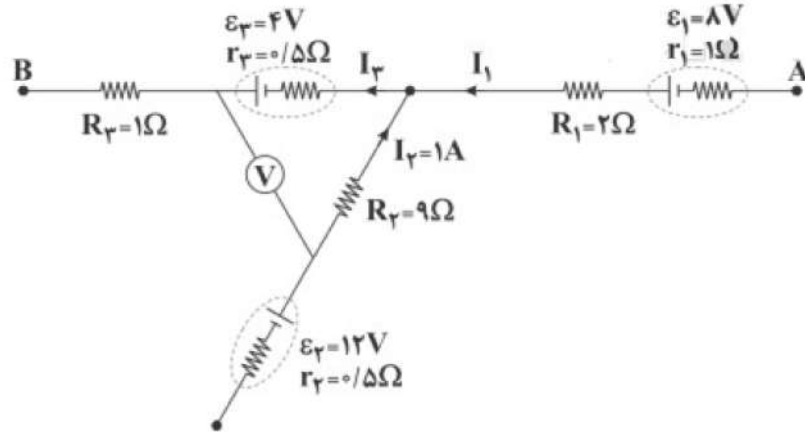
۲۲۸ (۴)

۱۰۸ (۳)

۹۶ (۲)

۷۲ (۱)

۲۴ در شکل زیر که قسمتی از یک مدار را نشان می‌دهد، اگر ولت‌سنج عدد ۷ ولت را نشان دهد، اختلاف پتانسیل الکتریکی بین دو نقطه‌ی A و B ، $(V_A - V_B)$ چند ولت است؟ (ولت‌سنج را آرمانی در نظر بگیرید.)

۴/۵ (۴)

۶ (۳)

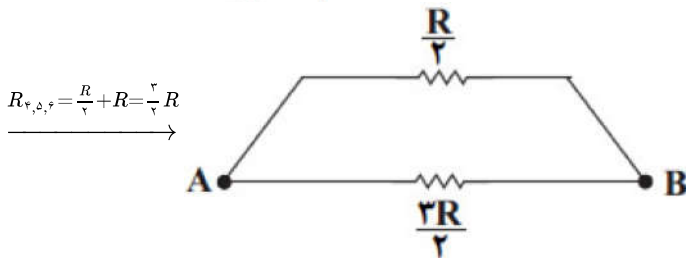
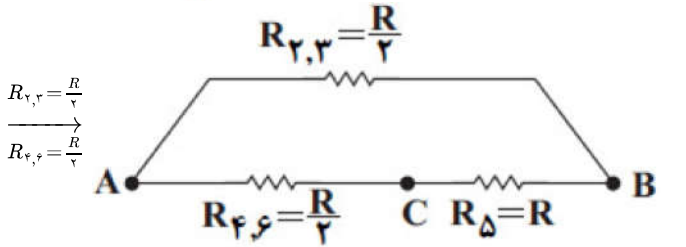
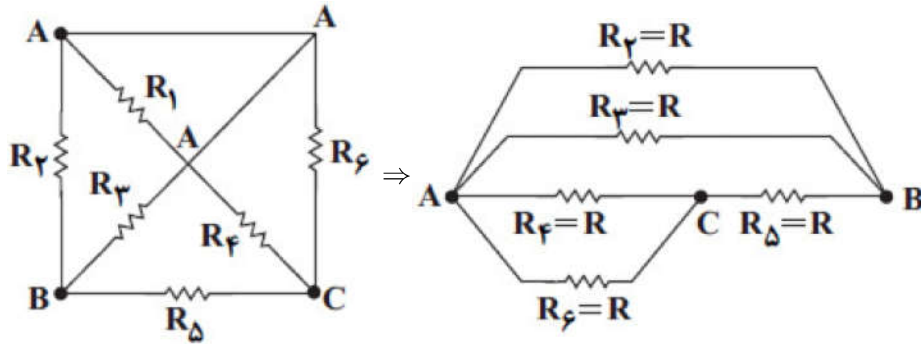
۳ (۲)

۱ (۱)

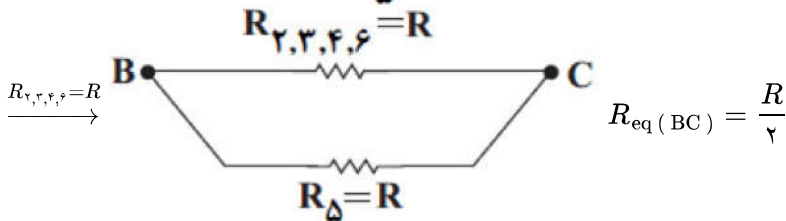
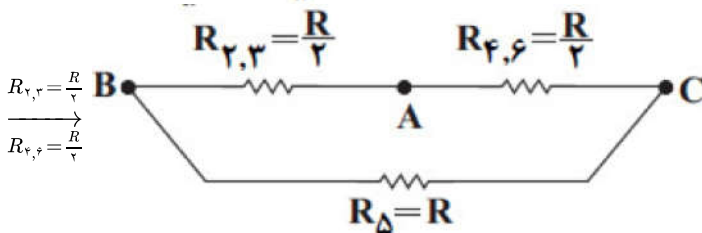
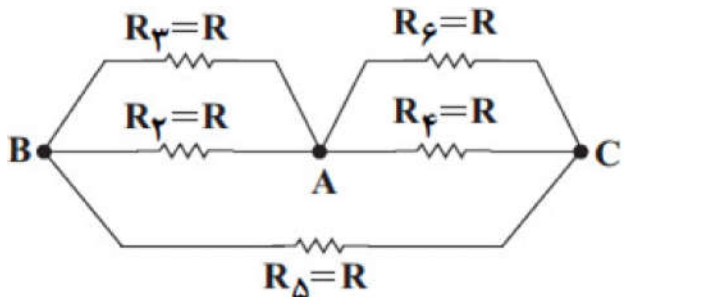

گزینه ۲ پاسخ صحیح است. با توجه به شکل زیر، چون دو سر مقاومت R_1 همپتانسیل است، لذا به علت اتصال کوتاه از مدار حذف می‌گردد. برای محاسبه مقاومت معادل بین دو نقطه A و B داریم:

$$R_{eq}(AB) = \frac{\frac{R}{2} \times \frac{2R}{2}}{\frac{R}{2} + \frac{2R}{2}} = \frac{\frac{R}{2} \times R}{\frac{3R}{2}} \Rightarrow R_{eq}(AB) = \frac{3}{8}R$$

برای محاسبه مقاومت معادل بین دو نقطه B و C، ابتدا مدار را به صورت زیر رسم می‌کنیم:

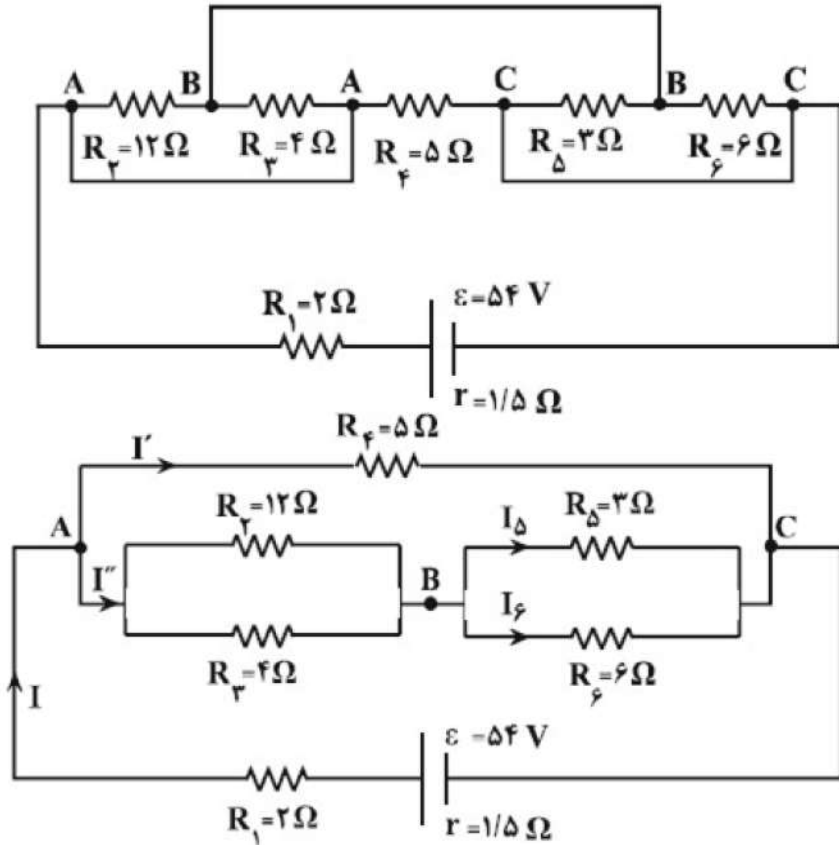

$$R_{eq}(BC) = \frac{R}{2}$$

$$\frac{R_{eq}(AB)}{R_{eq}(BC)} = \frac{\frac{3}{8}R}{\frac{R}{2}} = \frac{3}{4}$$

در آخر داریم: ۲

گزینه ۳ پاسخ صحیح است. ابتدا نقطه‌های هم‌پتانسیل را مشخص نموده و شکل ساده‌تری از مدار را رسم می‌کنیم و سپس با محاسبه مقاومت معادل مدار، جریان کل را محاسبه می‌کنیم:

$$\text{موازی } R_{2,3} = \frac{12 \times 4}{12 + 4} = 3 \Omega \quad \text{موازی } R_{4,5} = \frac{3 \times 6}{3 + 6} = 2 \Omega$$

$$\text{متوالی } R_{4,5} \text{ و } R_{2,3} \Rightarrow R_{2,3,4,5} = R_{2,3} + R_{4,5} \Rightarrow R_{2,3,4,5} = 3 + 2 = 5 \Omega$$

$$\text{موازی } R_6 \text{ و } R_{2,3,4,5} \Rightarrow R_{2,3,4,5,6} = \frac{5}{2} = 2.5 \Omega$$

$$\text{متوالی } R_1 \text{ و } R_{2,3,4,5,6} \Rightarrow R_{eq} = R_1 + R_{2,3,4,5,6} \Rightarrow R_{eq} = 2 + 2.5 = 4.5 \Omega$$

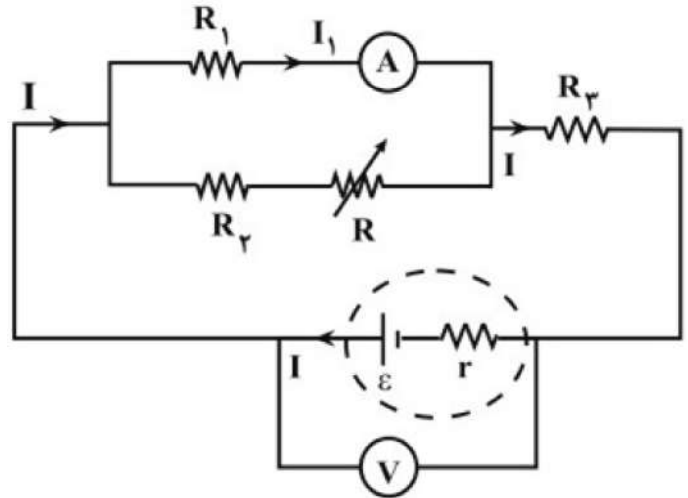
$$I = \frac{\epsilon}{R_{eq} + r} = \frac{54}{4.5 + 1/5} \Rightarrow I = 9 A$$

$$I' + I'' = 9 A \xrightarrow{I' = I''} I'' = 4.5 A$$

چون مقاومت‌های R_4 و R_5 موازی‌اند، اختلاف پتانسیل یکسانی دارند، پس داریم:

$$I_4 R_4 = I_5 R_5 \Rightarrow 3 I_4 = 6 I_5 \xrightarrow{I_4 + I_5 = 4.5 A} I_4 = 3 A$$

گزینه ۴ پاسخ صحیح است. با افزایش مقاومت متغیر R ، مقاومت معادل مدار افزایش یافته، در نتیجه، بنا به رابطه‌ی $I = \frac{\varepsilon}{R_{eq} + r}$ ، جریان عبوری از شاخه‌ی اصلی مدار کاهش می‌یابد. با کاهش جریان اصلی مدار، بنا به رابطه‌ی $V = \varepsilon - rI$ ، اختلاف پتانسیل دو سر باتری که ولت‌سنج نشان می‌دهد، افزایش خواهد یافت.

از طرف دیگر اختلاف پتانسیل دو سر باتری برابر با مجموع اختلاف پتانسیل دو سر مقاومت‌های R_1 و R_r است. بنابراین داریم:

$$V_r = R_r I \xrightarrow[\text{ثابت } R_r]{I \downarrow} V_r \downarrow$$

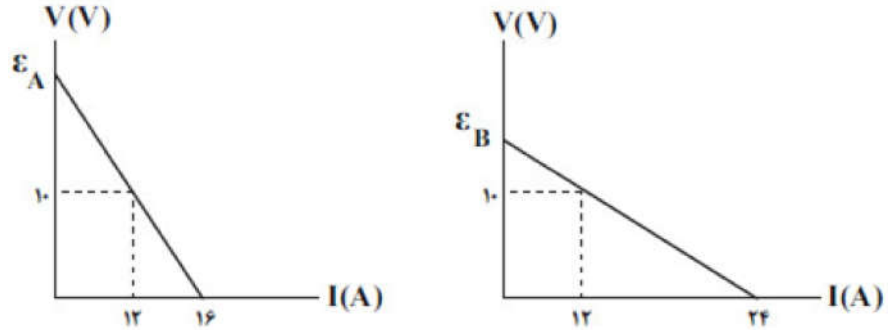
$$V = V_1 + V_r \xrightarrow[V \uparrow]{V_r \downarrow} V_1 \uparrow$$

$$I_1 = \frac{V_1}{R_1} \xrightarrow[V_1 \uparrow]{\text{ثابت } R_1} I_1 \uparrow$$

بنابراین عدد آمپرسنج که جریان I_1 را نشان می‌دهد، افزایش می‌یابد.

۴

گزینه ۲ پاسخ صحیح است. در نمودار $V - I$ برای یک باتری، عرض از مبدأ آن برابر با نیروی محرکه باتری و اندازه شیب خط برابر با مقاومت درونی باتری می‌باشد. با توجه به هر دو شکل می‌توان نوشت:

$$\left. \begin{array}{l} \text{باتری A} \\ \text{باتری B} \end{array} \right\} \begin{cases} \frac{\varepsilon_A}{10} = \frac{16}{16-12} \Rightarrow \varepsilon_A = 40V \\ r_A = \frac{10}{4} = 2.5\Omega \\ \frac{\varepsilon_B}{10} = \frac{24}{24-12} \Rightarrow \varepsilon_B = 20V \\ r_B = \frac{10}{24-12} = \frac{5}{6}\Omega \end{cases}$$

توان تلف شده در باتری از رابطه $P = rI^2$ به دست می‌آید، یعنی در جریان ثابت و یکسان، P با r نسبت مستقیم

$$\frac{P_A}{P_B} = \frac{r_A}{r_B} = \frac{2.5}{\frac{5}{6}} = 3 \quad \text{دارد.}$$

شدت جریان یکسان گذرنده از مولدها برابر با $I = 12A$ است و توان خروجی باتری برابر با $P = \varepsilon I - rI^2$ می‌باشد. لذا داریم:

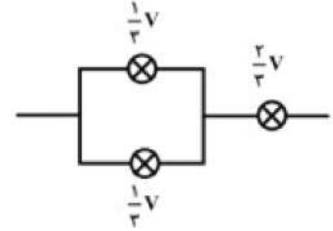
$$\frac{P_A}{P_B} = \frac{\varepsilon_A I - r_A I^2}{\varepsilon_B I - r_B I^2} = \frac{\varepsilon_A - r_A I}{\varepsilon_B - r_B I} = \frac{40 - 2.5 \times 12}{20 - \frac{5}{6} \times 12} = 1$$

گزینه ۲ پاسخ صحیح است. ۵

گزینه ۱ پاسخ صحیح است. با بستن کلید، لامپ ۳ اتصال کوتاه می‌شود ($R_{eq} \downarrow$) پس جریان مواد افزایش می‌یابد. در نتیجه اختلاف پتانسیل دو سر باتری ($\downarrow r = \varepsilon - rI \uparrow$) کاهش می‌یابد و اختلاف پتانسیل دو سر لامپ‌های ۱ و ۲ ($r \uparrow = RI \uparrow$) افزایش می‌یابد. پس الف و پ صحیح است. ۶

گزینه ۱ پاسخ صحیح است. ۷

چون لامپ L_1 مستقیم به مولد متصل شده است، ولتاژ دو سر آن V و توان مصرفی آن $P_1 = \frac{V^2}{R}$ است. اما لامپ‌های L_2 و L_3 موازی به هم وصل هستند. پس مقاومت معادل آن‌ها نصف می‌شود ($\frac{R}{2}$) و چون با لامپ L_4 با مقاومت R متوالی هستند، پس ولتاژ مولد به صورت $\frac{2V}{3}$ و $\frac{V}{3}$ بین آن‌ها تقسیم می‌شود.

$$P_2 = \frac{V_2^2}{R} = \frac{V^2}{9R}$$

$$P_3 = P_2$$

$$P_4 = \frac{V_4^2}{R} = \frac{4V^2}{9R}$$

$$P_{\text{کل}} = P_1 + P_2 + P_3 + P_4$$

$$P_{\text{کل}} = \frac{V^2}{R} + \frac{V^2}{9R} + \frac{V^2}{9R} + \frac{4V^2}{9R} = \frac{15V^2}{9R} = 270 \text{ W} \Rightarrow \frac{V^2}{R} = 162 \text{ W} \Rightarrow P = 162 \text{ W}$$

گزینه ۱ پاسخ صحیح است. ابتدا مدار را به شکل زیر نام‌گذاری و ساده می‌کنیم:
 اکنون می‌توانیم به روش زیر مقاومت معادل را محاسبه کنیم:

$$R_1 = 3 + 9 = 12 \Omega$$

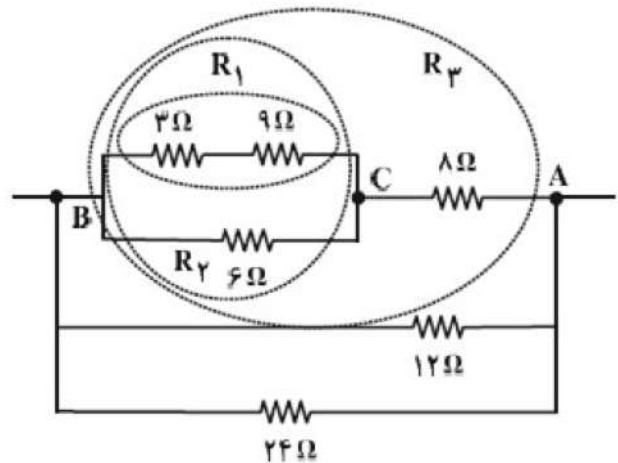
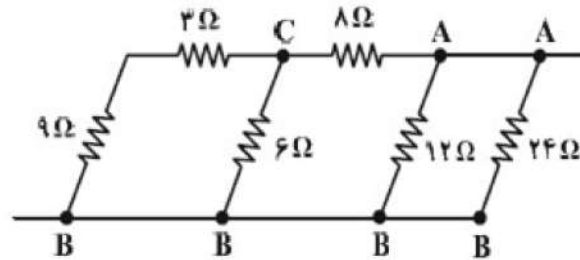
$$R_2 = \frac{6 \times 12}{6 + 12} = 4 \Omega$$

$$R_3 = 4 + 8 = 12 \Omega$$

و در نهایت داریم:

$$\frac{1}{R_{eq}} = \frac{1}{12} + \frac{1}{12} + \frac{1}{24} = \frac{2 + 2 + 1}{24} = \frac{5}{24}$$

$$\Rightarrow R_{eq} = \frac{24}{5} = 4.8 \Omega$$

گزینه ۴ پاسخ صحیح است. طبق تقارن سهمی و داشتن شدت جریان در توان بیشینه خواهیم داشت:

$$I_{max} = \frac{I_1 + I_2}{2} \Rightarrow 5 = \frac{2 + I_A}{2} \Rightarrow I_A = 8A$$

$$I_{max} = \frac{\epsilon}{2r} = 5 \Rightarrow \frac{\epsilon}{r} = 10 \quad (1)$$

در جریان بیشینه ($I = 5A$) داریم:

از طرفی، توان بیشینه را هم در این جریان (I_{max}) داریم:

$$P_{max} = \frac{1}{4} \frac{\epsilon^2}{r} = 50 \Rightarrow \frac{\epsilon^2}{r} = 200 \quad (2)$$

$$\frac{1, 2}{r} \frac{100r^2}{r} = 200 \Rightarrow r = 2 \Omega, \epsilon = 20V$$

حال در نقطه A توان خروجی را به دست می‌آوریم:

$$P_{خروجی} = \epsilon I - r I^2 = 20 \times 8 - 2 \times 8^2 = 160 - 128 = 32W$$

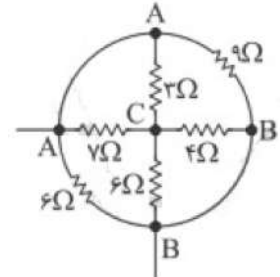
گزینه ۳ پاسخ صحیح است. توان تلف شده در مولد $P = rI^2$ است، فقط کافی است که r را به دست آوریم. اندازه

$$r = \frac{18 - 16}{8 - 0} = \frac{1}{4} \Omega$$

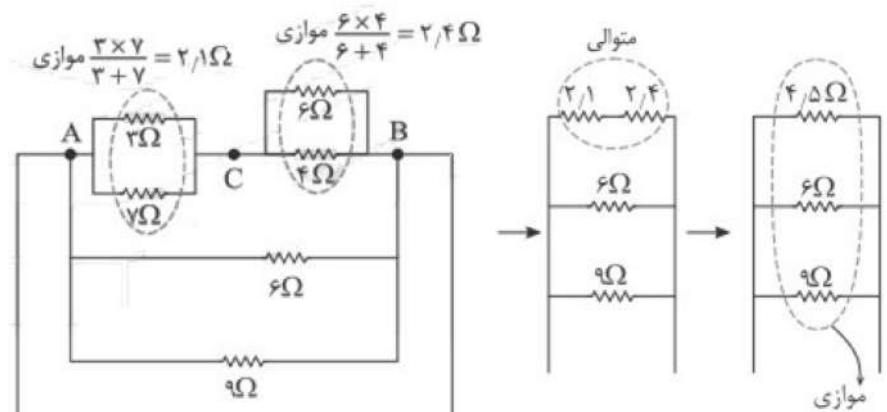
شیب نمودار $V - I$ برابر با r است.

$$P = rI^2 = \frac{1}{4} \times (10)^2 = 25W$$

گزینه ۲ پاسخ صحیح است. ابتدا مدار را نام گذاری می کنیم:

حال مقاومتها را بین A و C و B می چینیم:

$$\frac{1}{R_{eq}} = \frac{1}{4/5} + \frac{1}{6} + \frac{1}{9} = \frac{4 + 3 + 2}{18} = \frac{9}{18} = \frac{1}{2} \Rightarrow R_{eq} = 2\Omega$$

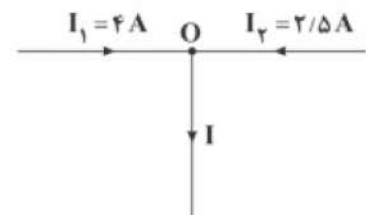
گزینه ۴ پاسخ صحیح است. با استفاده از قانون اختلاف پتانسیلها و با فرض این که جریان در شاخه OB برابر I_2 و

جهت آن به سمت چپ است، داریم:

$$V_A - 4 \times 10 - 20 + 4I_2 - 10 = V_B$$

$$\Rightarrow V_A - V_B = +70 - 4I_2 \Rightarrow 60 = 70 - 4I_2 \Rightarrow I_2 = \frac{10}{4} = 2/5 A$$

طبق قانون شدت جریانها برای گره O داریم:

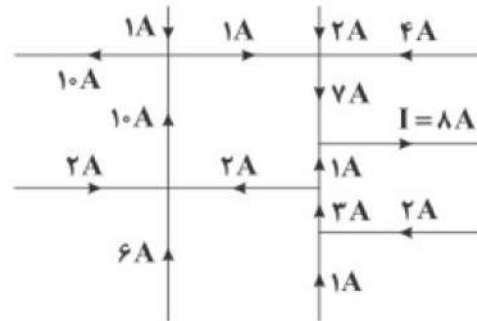

$$\Rightarrow I = I_1 + I_2 = 4 + 2/5 = 6/5 A$$

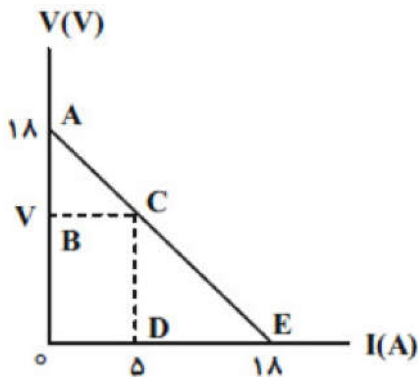
بنابراین با حرکت از نقطه A تا نقطه C داریم:

$$V_A - 4 \times 10 - 20 - 5 \times 6/5 + 30 = 0 \Rightarrow V_A = 62/5 V$$

گزینه ۱ پاسخ صحیح است. با توجه به قاعده‌ی انشعاب، مجموع جریان‌های ورودی به یک گره با مجموع جریان‌های خروجی از آن برابر است. با توجه به این قانون، جریان I برابر $8A$ و جهت آن به سمت راست خواهد بود.

گزینه ۱ پاسخ صحیح است. می‌توان با استفاده از تشابه مثلث‌های ABC و CDE به صورت زیر، V را پیدا کنیم:

$$\frac{BC}{DE} = \frac{AB}{CD} \Rightarrow \frac{\delta}{13} = \frac{18-V}{V} \Rightarrow 5V = 13 \times 18 - 13V$$

$$\Rightarrow 18V = 13 \times 18 \Rightarrow V = 13V$$

$$\begin{cases} P_1 = 80W \\ P_2 = 40W \\ V_1 = 160V \\ V_2 = 80V \end{cases}$$

گزینه ۳ پاسخ صحیح است. اول محاسبه مقاومت هر لامپ:

$$R_1 = \frac{V_1^2}{P_1} = \frac{(160)^2}{80} = \frac{25600}{80} = 320\Omega$$

$$R_2 = \frac{V_2^2}{P_2} = \frac{(80)^2}{40} = \frac{6400}{40} = 160\Omega$$

$$R_{eq} = R_1 + R_2 = 480\Omega$$

$$P_T = \frac{V_T^2}{R_{eq}} = \frac{(240)^2}{480} = 120W$$

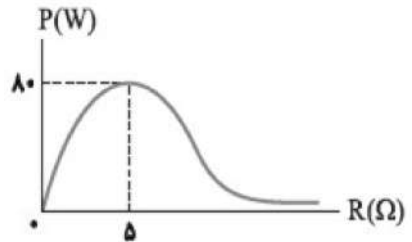

گزینه ۲ پاسخ صحیح است. برای حل این سؤال باید دو مطلب را یادآوری کنیم.

(۱) به ازای $R = r$ ، توان خروجی مولد بیشینه است.

(۲) توان بیشینه‌ی مولد از رابطه‌ی $P_{\max} = \frac{\varepsilon^2}{4r}$ محاسبه می‌شود.

$$P_{\max} = \frac{\varepsilon^2}{4r} \xrightarrow{P_{\max} = 80W, R=r=5\Omega} 80 = \frac{\varepsilon^2}{4 \times 5} \rightarrow \varepsilon^2 = 1600 \rightarrow \varepsilon = 40V$$

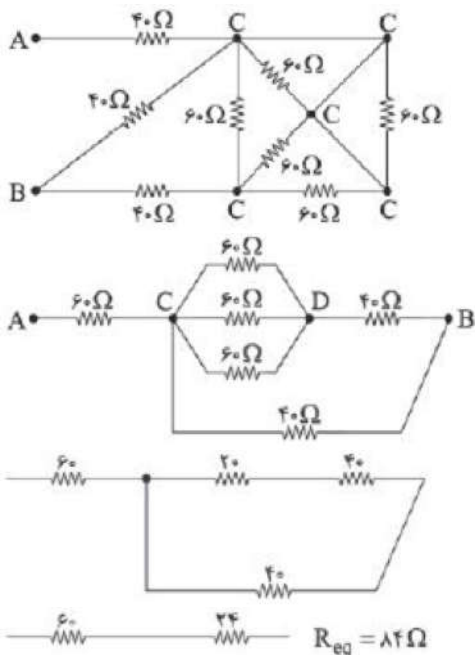
$$\begin{cases} V = RI \\ I = \frac{\varepsilon}{R+r} \end{cases} \Rightarrow V = \frac{R\varepsilon}{R+r}$$

گزینه ۱ پاسخ صحیح است. می‌دانیم که:

حال با توجه به این که $V = \frac{\varepsilon}{3}$ است، پس:

$$\frac{\varepsilon}{3} = \frac{R\varepsilon}{R+r} \Rightarrow \frac{1}{3} = \frac{R}{R+r} \Rightarrow R+r = 3R \Rightarrow r = 2R \Rightarrow \frac{R}{r} = \frac{1}{2}$$

گزینه ۴ پاسخ صحیح است.

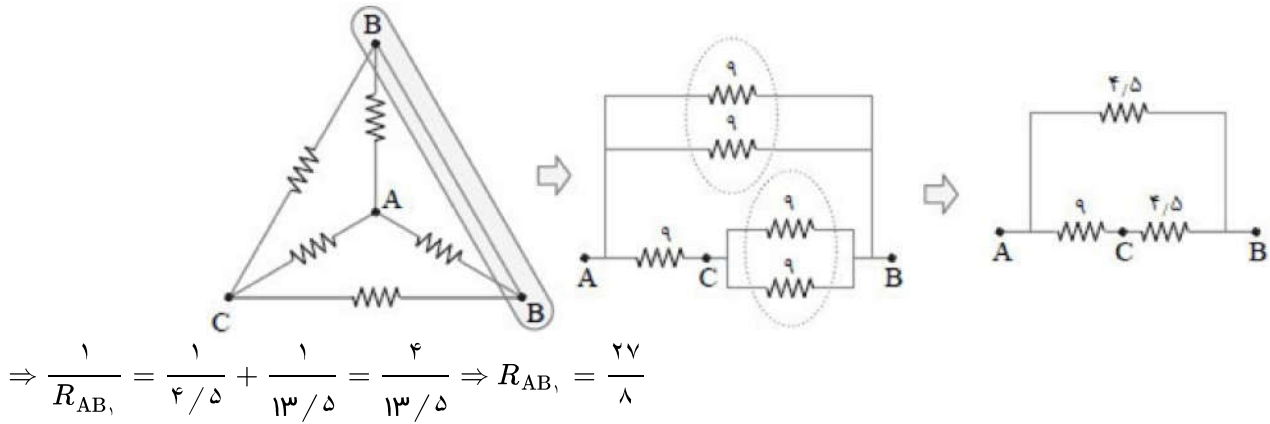

گزینه ۳ پاسخ صحیح است.

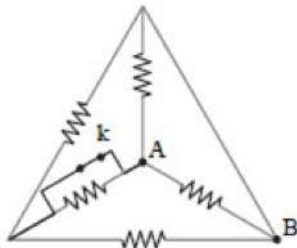
$$I = \frac{\varepsilon_2 - \varepsilon_1}{R + r_1 + r_2} = \frac{10}{3 + 2} = 2A$$

$$V_A + Ir_1 + \varepsilon_1 = 0 \Rightarrow V_A = -(\varepsilon_1 + Ir_1) \Rightarrow V_A = -(10 + 2 \times 1) = -12V$$

گزینه ۴ پاسخ صحیح است. ابتدا برای کلید باز بررسی می‌کنیم: ۲۰

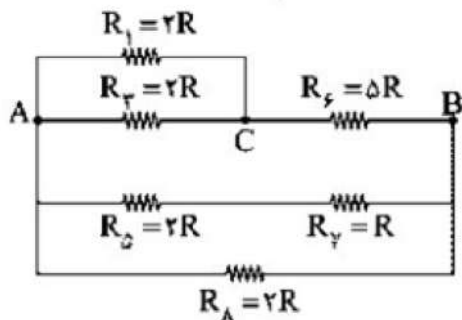
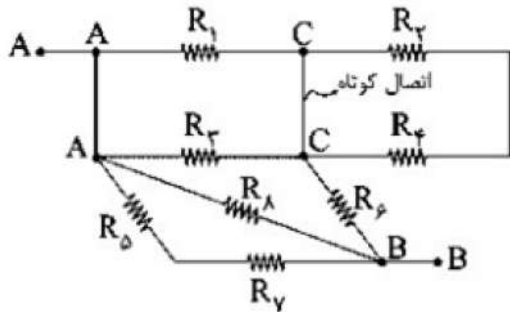

حال کلید را می‌بندیم، با حذف شدن یکی از مقاومت‌ها، بین A و B چهار مقاومت موازی ایجاد می‌شود:

$$R_{AB, \text{بسته}} = \frac{R}{4} = \frac{9}{4} \Rightarrow \frac{R_{AB, \text{بسته}}}{R_{AB, \text{باز}}} = \frac{9/4}{27/8} = \frac{2}{3}$$

گزینه ۱ پاسخ صحیح است. ابتدا گره‌ها را نام‌گذاری می‌کنیم. هر کجا مسیر بدون مقاومتی وجود داشته باشد، نام دو گره یکسان خواهد بود، بنابراین: ۲۱

$$R_1 || R_2 \Rightarrow R_{1,2} = \frac{2R \times 2R}{2R + 2R} = R$$

$$R_{1,2,3} = R_{1,2} + R_3 = R + 5R = 6R$$

$$R_{4,5} = R_4 + R_5 = 2R + R = 3R$$

$$R_{1,2,3} || R_{4,5} || R_6 \Rightarrow \frac{1}{R_{eq}} = \frac{1}{6R} + \frac{1}{3R} + \frac{1}{2R} \Rightarrow \frac{1}{R_{eq}} = \frac{1}{R} \Rightarrow R_{eq} = R$$

۲۲

گزینه ۴ پاسخ صحیح است. وقتی هر سه لامپ سالم هستند، مقاومت معادل دو لامپ موازی ۱ و ۲ برابر با $\frac{R}{۲}$ و مقاومت لامپ ۳ برابر با R است. چون دو لامپ موازی ۱ و ۲ با لامپ ۳ به صورت متوالی بسته شده است، بنابراین جریان عبوری از آن‌ها یکسان است و در نتیجه اختلاف پتانسیل دو سر لامپ‌های موازی ۱ و ۲ برابر با $\frac{\epsilon}{۳}$ و اختلاف پتانسیل دو سر لامپ ۳ برابر با $\frac{۲\epsilon}{۳}$ است.

بعد از سوختن لامپ ۱، از شاخه‌ای که لامپ ۱ در آن قرار دارد، جریان عبور نمی‌کند و در نتیجه دو لامپ ۲ و ۳ متوالی شده و اختلاف پتانسیل دو سر آن‌ها یکسان و برابر با $\frac{\epsilon}{۲}$ خواهد شد. در نتیجه طبق رابطه $P = \frac{V^2}{R}$ ، با توجه به افزایش اختلاف پتانسیل دو سر مقاومت ۲، نور آن بیش‌تر شده و با توجه به کاهش اختلاف پتانسیل دو سر مقاومت ۳، نور آن کاهش خواهد یافت.

۲۳

گزینه ۱ پاسخ صحیح است. اگر جریان مقاومت ۶Ω شاخه‌ی بالا را I فرض کنیم، چون در اتصال موازی جریان به نسبت عکس مقاومت‌ها تقسیم می‌شود، داریم:

$$P_1 = 2 \times (3I)^2 = 18I^2$$

$$P_2 = 3 \times (2I)^2 = 12I^2$$

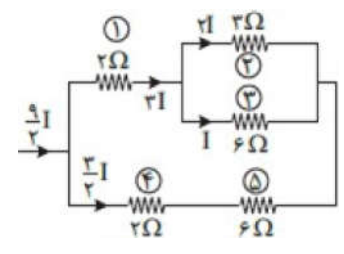
$$P_3 = 6I^2, P_4 = 2 \times \left(\frac{3}{2}I\right)^2 = \frac{9}{2}I^2, P_5 = 6 \times \left(\frac{3}{2}I\right)^2 = \frac{27}{2}I^2$$

مشاهده می‌شود که P_1 بیش‌ترین توان را دارد، اگر توان آن را برابر ۲۴W قرار دهیم هیچ مقاومتی نمی‌سوزد.

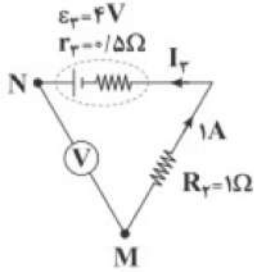
$$P_1 = 18I^2 = 24 \Rightarrow I^2 = \frac{24}{18} = \frac{4}{3}$$

$$R_T = \frac{4 \times 8}{4 + 8} = \frac{8}{3} \Omega \Rightarrow P_T = \frac{8}{3} \times \left(\frac{9}{2}I\right)^2 = 54I^2$$

$$\Rightarrow P_T = 54 \times \frac{4}{3} = 72W$$

گزینه ۲ پاسخ صحیح است. ابتدا به کمک عدد ولتسنج می‌توان I_r را به دست آورد. اختلاف پتانسیل الکتریکی دو سر ولتسنج عبارت است از:

$$\begin{aligned} V_M - I_r R_r - I_r r_r + \varepsilon_r &= V_N \\ \Rightarrow V_M - V_N &= 1 \times 1 + I_r \times 0.5 - 4 \\ \Rightarrow 7 &= 1 + 0.5 I_r \Rightarrow I_r = 4 \text{ A} \end{aligned}$$

بنابراین:

$$I_r + I_1 = I_r \Rightarrow 1 + I_1 = 4 \Rightarrow I_1 = 3 \text{ A}$$

حال می‌توان اختلاف پتانسیل الکتریکی بین دو نقطه‌ی A و B را به دست آورد. توجه داشته باشید که از ابتدا تا انتها در جهت جریان در حال حرکت هستیم.

$$\begin{aligned} V_A - I_1 r_1 + \varepsilon_1 - I_1 r_1 - i_r R_r + \varepsilon_r - I_r R_r &= V_B \\ \Rightarrow V_A - 3 \times 1 + 8 - 3 \times 2 - 4 \times 0.5 + 4 - 4 \times 1 & \\ \Rightarrow V_A - 3 + 8 - 6 - 2 + 4 - 4 &= V_B \Rightarrow V_A - V_B = 3 \text{ V} \end{aligned}$$

1	1	2	3	4
2	1	2	3	4
3	1	2	3	4
4	1	2	3	4
5	1	2	3	4
6	1	2	3	4
7	1	2	3	4
8	1	2	3	4
9	1	2	3	4
10	1	2	3	4
11	1	2	3	4
12	1	2	3	4
13	1	2	3	4
14	1	2	3	4
15	1	2	3	4
16	1	2	3	4
17	1	2	3	4
18	1	2	3	4
19	1	2	3	4
20	1	2	3	4
21	1	2	3	4
22	1	2	3	4
23	1	2	3	4
24	1	2	3	4